

VALSÖRARNAS BIOLOGISKA STATION

Årsrapport _____ 1989
Sammanställd av Gunnar Stara

Det gångna året kommer att ihågkommas som ett mycket passivt år på Valsörarna. Bemanningen har varit sporadisk under hela året. Det sämsta året under 1980-talet.

Början var god, den 28 mars kunde den första besökaren göra observationer från ett så gott som snöfritt Valsörarna. Den tidiga våren medförde att havet svallade fritt. De första sjöfåglarna hade anlänt. I april var bemanningen dålig endast 6 dagar, 7—9 april och 24—26 april. I maj var det något bättre 12—14.5 och 19.5 samt 24—30 maj. Resultatet av vårens sträckfågelräkningar är därför bristfälligt, bl.a. fjällvråksträcket och lomsträcket blev helt ouppföljt.

Valsörarnas biologiska station före ommålningen 1990. Foto: Hans Hästbacka.

Under sommaren var stationen bemannad 11 dagar i juni och 9 dagar i juli. I september blev situationen något bättre. Bemanningen var kontinuerlig från 17 september till 5 oktober. Senare i oktober var stationen bemannad 13—15.10 och 20—22.10. Totalt under 1989 har stationen varit bemannad endast 65 dagar, vilket torde vara det sämsta resultatet under

stationens hela verksamhetstid. Tidigare har det också funnits dåliga vårar och höstar, men aldrig samma år både vår och höst. En förbättring vore önskvärd.

Övrigt: stationes plåttak har äntligen målats med svart färg. Färgen är den samma som på de andra byggnaderna på Valsörarna.

En grupp civitjänstgörare städade stränderna runt Storskär, Ebbskär och Norderstören i september. Många säckar med ilandflutet skräp kunde borttransporteras.

Medlemmar i stationskommittén 1989 har varit Gunnar Stara, Ralf Wistbacka, Hans-Göran Lax och Carl Gustav Taxell.

Häckfåglar

Häckfågelbeståndet på Valsörarna har inte inventerats under året. En utförligare inventering kommer att göras under 1990.

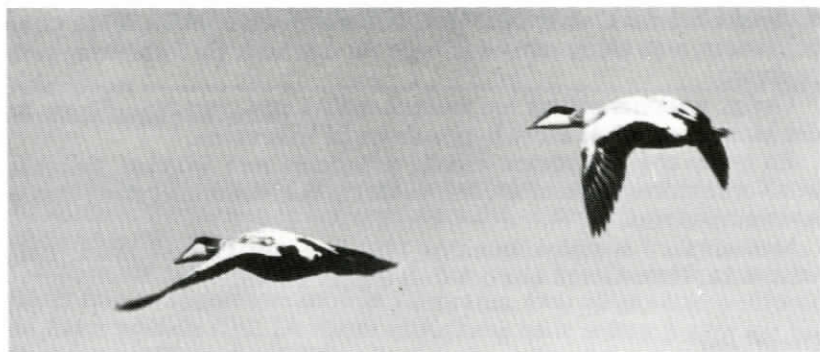
Anders Isaksson har med medel från Miljöministeriet varit anställd som övervakare och endel förändringar har kunnat iakttas. Valsörarna har nu fått sitt 12:e *havstrutpar* och arten tycks öka. I början av 80-talet uppskattades parantalet till 10.

Skräntärnkolonin på Vöråboashällan uppgår nu till 40 par. Dessutom torde ett *tornfalkpar* ha häckat under 1989.

Ringmärkning 1989

	Ad	Juv	Tot
Ejder	9	3	12
Gråtrut		20	20
Havstrut		29	29
Silltrut		8	8
Fiskmås		78	78
Skräntärna		55	55
Labb		4	4
Silvertärna		32	32
Tobisgrissla	1	206	207
Tordmule		13	13
Strandskata		2	2
Pärluggla		2	2
	228		228
	238	450	688

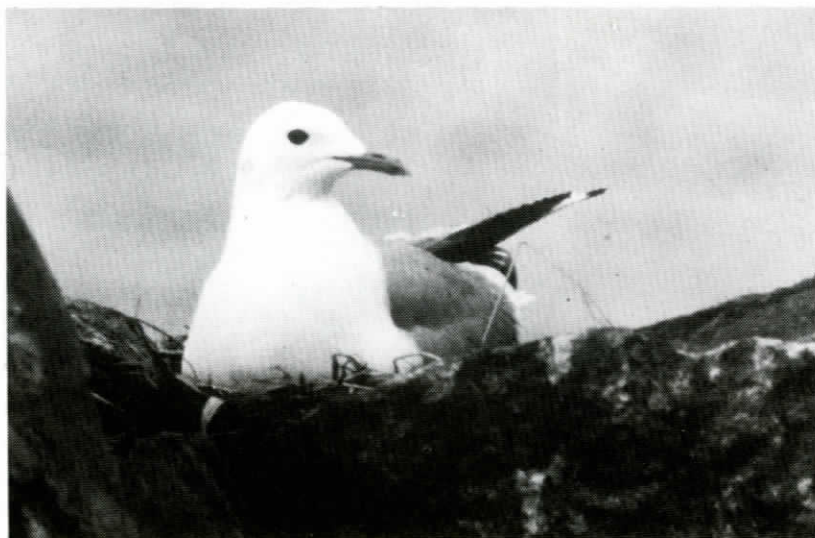
Anders Isaksson som tillbringat sommaren på Valsörarna har koncentrerat sin ringmärkningsaktivitet på att antal intressanta arter. Dvs. *havstrut*, *skräntärna* och *ejder*. Tidigare har årligen endast ett fåtal havstrutar ringmärkts.

Ejder. Foto: Hans Hästbacka.

Tuukka Pahtamaa, Tom Lindroos och Tapani Missonen har koncentrerat sig på *tobisgrissla*, *tordmule* och *fiskmås*. Vi eftersträvar att årligen ringmärka några hundra tobisgrisslor för att följa med beståndsutvecklingen.

Pehr Erik Andersson, Rune Jakobsson, Tom Backlund och Gunnar Stara har ringmärkt *pärlugglor*. Totalt 228 st märktes och ett fyrtiotal kunde kontrolleras. Trots att höstvädret var stundtals blåsigt och regnigt måste man vara nöjd med resultatet. De bästa dagarna var 18.9 då 25 märktes och 5 kontrollerades, 26.9 då 44 märktes och 7 kontrollerades samt 4.10 då 48 märktes och 5 kontrollerades och 5.10 då 42 märktes och 7 kontrollerades.

Fiskmås. Foto: Hans Hästbacka.

Återfynd

Bland de många återfynd som under år 1989 rapporterats kan vi nämna bl.a. följande:

Pärluggla märkt 4.10.1987 kontrollerad på Stora Fjäderägg 44 km NNW den 30.4.1989. *Pärluggla* märkt 6.10.1988 fångad på Signilskär fågelstation 18.10.1989, sam pärluggla märkt 22.9.1988 kontrollerades på boet 7.5.89 i Uleåborg 282 km NE.

En *domherre* som märktes den 5.10.1981 har hittats död i Jugoslavien vid årskiftet 1982, 2216 km S.

En *silltrut* som märktes 5.7.1981 som bounce har hittats i Zaire den 28.10.1989, 7128 km S.

*Vit stork på Valsörarna den märkliga dagen 15 oktober 1990.
Foto: Tom Backlund.*

Rariteter

Den 15 oktober var en märklig dag på Valsörarna. Kl 10.10 såg Tom Backlund en *islom* (*Gavia immer*) i Törmeokroken. Fågeln kunde studeras i c:a 30 minuter. Detta är den andra observationen på Valsörarna. Senare på dagen kl 12.05 landade en *vit stork* utanför stationen. Vädret var vid den tidpunkten dåligt, ett kraftig oväder med snöslask. Tidigare den dagen hade en stork setts i Närpes och den flög norrut ett par timmar tidigare. Kl 13.30 lyfte storken och försvann. Dagen därpå observerades en stork i svenska lappmarken. Tydligen hade storken helt tappat orienteringsförmågan.

Under året har följande för Valsörarna sällsynta fåglar rapporterats:

Islom (Gav imm) 15.10 1 ex
Praktejder (Som spe) 6.6. en hane
Stork (Cic cic) 15.10 andra observationen för Valsörarna
Kungsörn (Aqu chr) 24—25.4. 1 subad, 12.5 1 ad
Lappuggla (Str neb) 22.10
Hökuggla (Sur ulu) 25.4 och 14.5 ett ex., under hösten 1—3 ex dagligen
Kärrsångare (Acr ris) 8.7 en sjungande

Invasionsfåglar

Under hösten observerades mycket få invasionsfåglar. *Hackspettarna* var helt borta. *Sidensvansar* sågs i normal utsträckning t.ex. 62 st 1.10. *Korsnäbbar* var mindre än vanligt, dock 52 st den 4.10. Invasionen av *siskor* hade inte börjat när observationsarbetet avslutades för hösten. *Kungsfåglar* och *mesar* sågs fåtaligt under hela hösten, bästa dag 1.10. 20 st. Det enda undantaget utgjorde *pärlugglorna* som förekom flere än normalt. Invasionen kom igång något senare än vanligt och ännu 5.10 fångades 49 pärlugglor under en natt. Natten 20—21 oktober fångades 23 ugglor. Hade vi kunnat hålla bemanningen hade resultatet blivit betydligt bättre.

Observatörer 1989

Tom Backlund	28.3—30.3, 12—14.5, 13—15.10
Kennet Storvist	7—9.4
Pehr-Erik Andersson	24—26.4, 17—22.9, 20—22.10
Max Wester	24—26.4
Hans Westerlund	24—26.4
Roger Blomqvist	12—14.5
Eine Blomqvist	12—14.5
Anders Isaksson	19.5, 24—25.5, 5—7.6, 19—22.6, 4—5.7, 13—14.7
Anders Edman	27—30.5
Suupohjan lintutieteellinen yhdistys	3—4.6
Tuukka Pahtamaa	22—23.6, 21—22.7
Tuija Warén	30.6—2.7
Tom Lindroos	21—22.7
Tapani Missonen	21—22.7
Göran Backlund	17—20.9
Erkki Tilus	17—22.9
Tapio Koskela	18—25.9
Rune Jakobsson	22—29.9
Gunnar Stara	30.9—5.10
Barbro Stara	30.9—5.10
Gustav Suni	30.9—5.10
Peter Fagerholm	20—22.10
Jonas Wikström	20—22.10
Johan Wikström	20—22.10